

---

5. Analiza instytucjonalna przedsięwzięcia _____ 5.2

5.1. Charakterystyka rozważanych opcji w zakresie realizacji inwestycji i eksploatacji majątku _____ 5.2

5.1.1. Wariant I - Beneficjentem dotacji Związek Komunalny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie _____ 5.3

5.1.2. Wariant II - Beneficjentem dotacji Związek Komunalny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie wkładów pieniężnych udziałowców - gmin _____ 5.6

5.1.3. Wariant III - Beneficjentem dotacji i Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie _ 5.8

5.1.4. Podsumowanie Wariantów rozważanych instytucjonalnych realizacji Projektu „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego” _ 5.10

5.2. Analiza SWOT rozważanych rozwiązań instytucjonalnych _____ 5.11

5.3. Ocena i rekomendacja rozważanych rozwiązań _____ 5.14

5. Analiza instytucjonalna przedsięwzięcia

5.1. Charakterystyka rozważanych opcji w zakresie realizacji inwestycji i eksploatacji majątku

Wybór optymalnego modelu instytucjonalnego oraz decyzja w sprawie beneficjenta opierały się na:

- wytycznych POIiŚ w zakresie zasad kwalifikowania wydatków Beneficjenta,
- wytycznych w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w ramach zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w gospodarce odpadami,
- zasadach podatkowych w szczególności w zakresie odliczenia VAT,
- ograniczeniach natury prawnej (posiadane tytuły prawne gruntów, na których planowane są inwestycje w ramach Projektu),
- obecnym układzie właścicielsko-operatorskim (istniejące związki komunalne, zawarte porozumienia, funkcjonujący Operatorzy),
- konieczności zapewnienia zakładanej ilości odpadów do zagospodarowania na instalacji do termicznej przeróbki odpadów,
- optymalizacji kosztu unieszkodliwiania odpadów na terenie Związku.

Jednocześnie należy pamiętać, że aplikowanie o środki Funduszu Spójności wiąże się z koniecznością respektowania zasad oraz przepisów unijnych i polskich, w tym w szczególności zasady „zanieczyszczający płaci”. Określenie optymalnego modelu instytucjonalnego było więc kluczowym zagadnieniem warunkującym z jednej strony przyjęcie właściwej metodyki wyliczeń finansowych, z drugiej natomiast uzyskanie pozytywnej akceptacji Projektu przez IZ, IPZ I i II stopnia.

Obecny układ właścicielsko-operatorski

Idea wybudowania instalacji do termicznej przeróbki odpadów w Koninie zainicjowana została przez Związek Międzygminny „Koniński Region Komunalny”. Początkowo obejmował również gminne punkty zbiórki odpadów wielkogabarytowych i rekultywację istniejących składowisk odpadów realizowane na terenie 3 związków komunalnych: „Koniński Region Komunalny”, „Kolski Region Komunalny” i „Związek Gmin Regionu Słupeckiego”. „Koniński Region Komunalny” został wybrany podmiotem wiodącym w Projekcie, upoważnionym w umowach cywilno-prawnych zawartych pomiędzy Związkiem i każdą z gmin-członkiem Związku z dnia 23 czerwca 2006r. do realizacji i wdrożenia przedsięwzięcia pn.: „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie Subregionu Konińskiego. Zgodnie z w/w umowami gminy zrzeszone w Związku „Koniński Region Komunalny” zobowiązały się do udziału w kosztach przygotowania i budowy poszczególnych elementów Projektu. W efekcie zobowiązań podjętych przez Związek „Koniński Region Komunalny” w w/w umowach Uchwałą Nr 1/2008 podjętą w dniu 29 stycznia 2008r. Związek powołał jednostkę budżetową o nazwie Jednostka Realizująca Projekt – „Uporządkowanie Gospodarki Odpadami na terenie Subregionu Konińskiego”. Nadzór nad JRP sprawuje Zarząd Związku. Zasady funkcjonowania i działania JRP określa jej statut, który stanowił Załącznik Nr 1A do uchwały Zgromadzenia Związku Nr 8/2008 podjętej w dniu 03 września 2008r.

Rozważane opcje instytucjonalne

Rozwiązania instytucjonalne miały spójny system gromadzenia, transportu i unieszkodliwiania odpadów w długim okresie na terenie Subregionu Konińskiego, respektując wymogi stawiane beneficjentom Funduszu Spójności. Bardzo istotna jest również kwestia zapewnienia, by przyszła struktura instytucjonalna była efektywna kosztowo dla mieszkańców, zapewniając akceptowalny społecznie poziom opłat, tym bardziej, że obszar jest bardzo zróżnicowany pod względem zamożności i liczby ludności w gminach objętych Projektem.

Bazując na analizie obecnego układu organizacyjnego systemu odpadowego na terenie związku „Koniński Region Komunalny” oraz biorąc pod uwagę planowany zakres inwestycyjny Projektu zostały wypracowane 3 modele wdrożenia, realizacji i eksploatacji Projektu:

- Wariant I zakłada, że Beneficjentem dotacji z FS będzie Związek, natomiast Operatorem spółka międzygminna, która zostanie w momencie rejestracji wyposażona w majątek, dzięki któremu prowadzić będzie działalność gospodarczą w zakresie gospodarki odpadami,
- Wariant II zakłada, że Beneficjentem dotacji z FS będzie Związek, natomiast Operatorem Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie (ZTUOK) spółka międzygminna, spółka międzygminna zostanie powołana przez gminy-uczestników Projektu na równych prawach, na bazie równych wkładów pieniężnych, docelowo po zakończeniu budowy Miasto Konin miało wnieść do spółki grunt wraz z ZTUOK oraz grunt wraz z sortownią po reorganizacji zakładu budżetowego - Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie
- Wariant III opcja najbardziej radykalna - zakładała, że zarówno Beneficjentem jak i Operatorem infrastruktury zrealizowanej w ramach Projektu wraz ze zrekultywowanymi składowiskami odpadów) będzie spółka międzygminna.

5.1.1. Wariant I - Beneficjentem dotacji Związek Komunalny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie

Przyjęto podstawowe założenia:

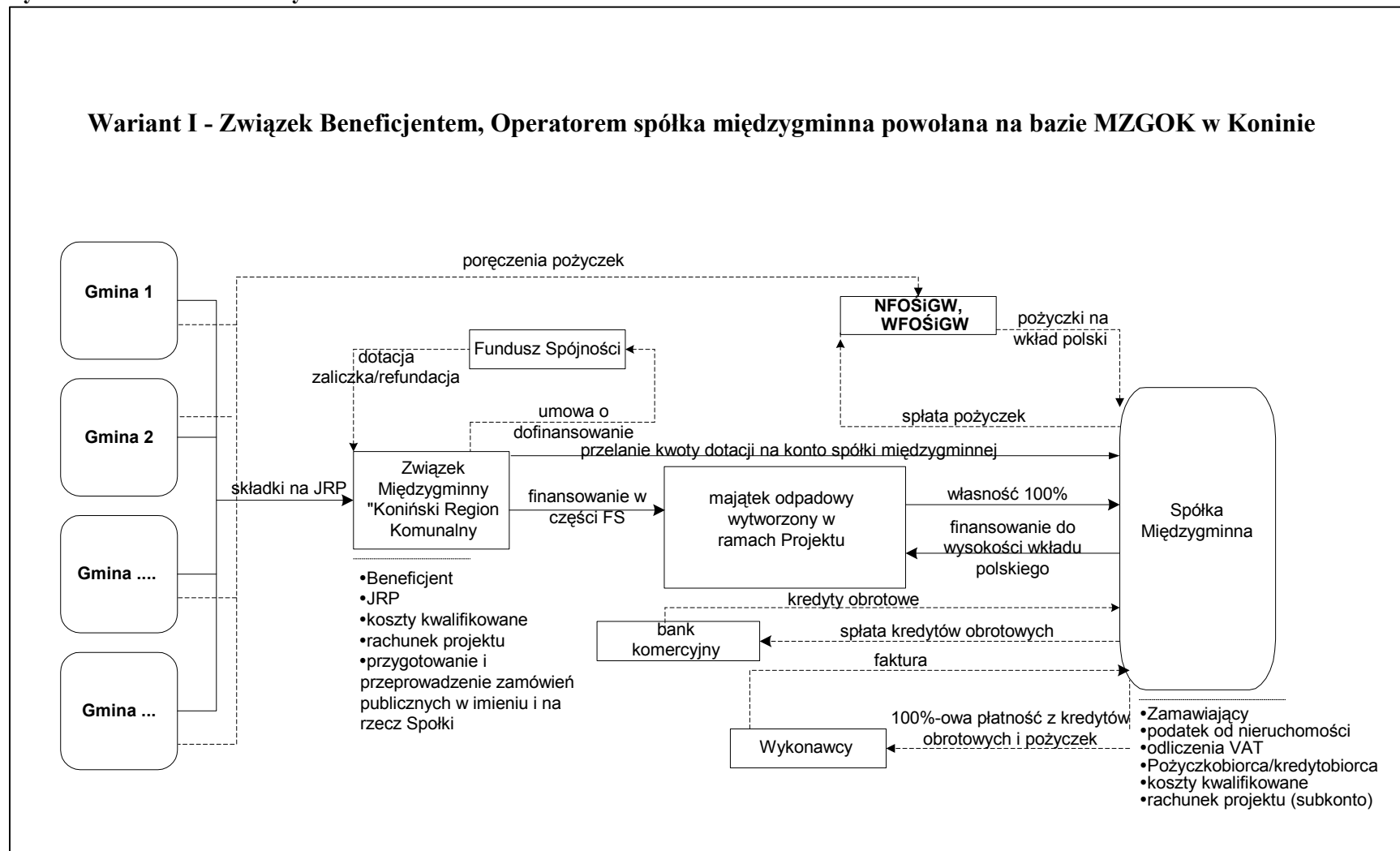
- Związek jako Beneficjent będzie inwestował na gruncie, będącym: własnością spółki międzygminnej (inwestycje w obcych środkach trwałych) w przypadku ZTUOK i na gruntach będących własnością gmin w przypadku rekultywacji składowisk odpadów - własność obiektów pomimo poniesienia nakładów przez Związek (dotacja) pozostaje z mocy prawa własnością właściciela gruntu,
- Związek będzie zachować trwałość projektu przez okres 5 lat od daty wskazanej w umowie o dofinansowanie,
- Związek poniesie tylko i wyłącznie koszty JRP ze składek gmin-członków,
- Operatorem ZTUOK będzie spółka międzygminna, a zrekultywowanych składowisk poszczególne gminy,
- Własność obiektu ZTUOK przechodzi w 100%-ach na spółkę (faktury są wystawiane na spółkę w części dotyczącej ZTUOK),
- Własność zrekultywowanych składowisk odpadów pozostaje w gminach,
- Spółka obniżać będzie kwotę podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, czyli otrzyma zwrot podatku VAT od nakładów poniesionych na budowę ZTUOK, majątek księguje w wartościach netto,
- Spółka zapewnia wkład własny na budowę ZTUOK, a gminy na rekultywację składowisk,
- Gminy poręczają kredyty i pożyczki zaciągnięte przez spółkę,
- Związek przelewa kwotę dotacji na subkonto spółki.

Dla realizacji Wariantu I przewidziano niezbędne kroki:

- Krok 1 – Wycena przez rzeczoznawcę majątkowego majątku, który Miasto Konin wniesie do spółki po zreorganizowanym Miejskim Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie (część majątku zakładu budżetowego zostanie wniesiona do spółki międzygminnej – grunt wraz z sortownią oraz grunt pod lokalizację i budowę ZTUOK, a składowisko pozostanie zarządzane przez MZGOK),
- Krok 2 - Podjęcie uchwały przez Miasto Konin o reorganizacji MZGOK w Koninie celem wniesienia części majątku do spółki międzygminnej,
- Krok 3 – Zawarcie umowy wykonawczej pomiędzy spółką a Związkiem na świadczenie usług publicznych,

- Krok 4 – Podjęcie przez Gminy uchwał o przystąpieniu do spółki międzygminnej powołanej na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie (wkłady pieniężne w wysokości 50 tys. każda z gmin),
- Krok 5 – Zawarcie umowy delegacji pomiędzy Beneficjentem, a spółką celem upoważnienia spółki do ponoszenia wydatków kwalifikowanych (wkład własny),
- Krok 6 – Zawarcie przez Beneficjenta ze spółką umowy użyczenia gruntu na czas budowy ZTUOK, a z Gminami na czas prowadzenia rekultywacji składowisk odpadów,
- Krok 7 – Przeprowadzenie przez Beneficjenta postępowań o udzielenie zamówień publicznych w imieniu i na rzecz spółki międzygminnej,
- Krok 8 – Budowa obiektów (ZTUOK) i wykonanie rekultywacji składowisk,
- Krok 9 - Rozwiązanie umów użyczenia, przekazanie przez Związek nakładów poniesionych na infrastrukturę w formie umowy cywilno-prawnej na rzecz prawnego właściciela –spółki międzygminnej i gmin,
- Krok 10 – Ewidencja środków trwałych (ZTUOK) przez spółkę i eksploatacja.

Rysunek 1. Schemat blokowy Wariantu I.

Źródło: opracowanie własne

5.1.2. Wariant II - Beneficjentem dotacji Związek Międzygminny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie wkładów pieniężnych udziałowców - gmin

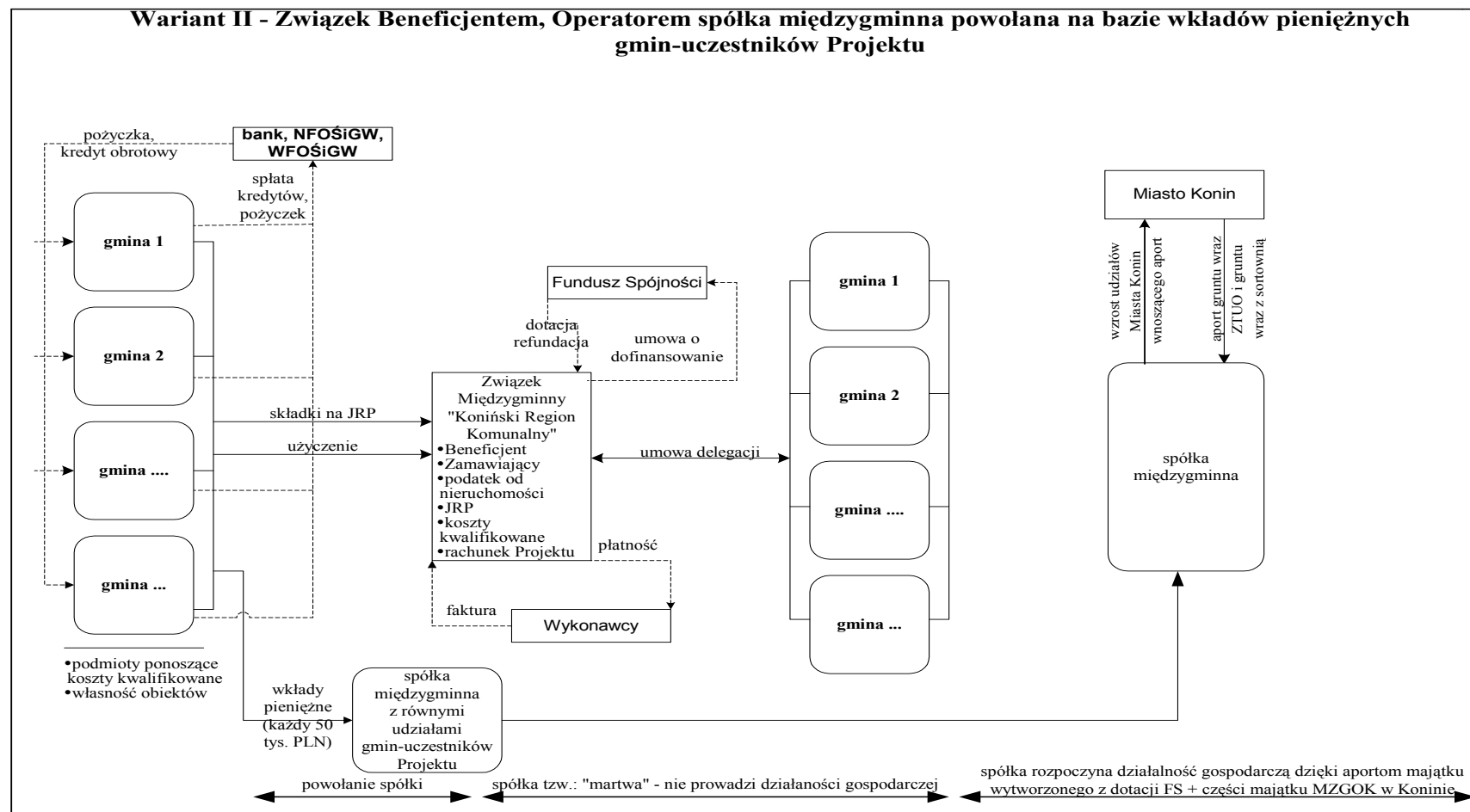
Przyjęto podstawowe założenia:

- Związek jako Beneficjent będzie inwestował na gruncie, będącym: własnością spółki międzygminnej (inwestycje w obcych środkach trwałych) w przypadku ZTUOK i na gruntach będących własnością gmin w przypadku rekultywacji składowisk odpadów - własność obiektów pomimo poniesienia nakładów przez Związek (dotacja) pozostaje z mocy prawa własnością właściciela gruntu,
- Związek będzie zobowiązany zachować trwałość projektu przez okres 5 lat od daty wskazanej w umowie o dofinansowanie,
- Związek poniesie nakłady w wartościach brutto (z VAT'em), gdyż nie ma prawnej możliwości do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (umorzenie, podatek od nieruchomości liczony od wartości brutto),
- Wkład własny w ramach Projektu finansują gminy proporcjonalnie do wartości prowadzonych inwestycji na terenie gminy (dzięki zawartej umowie delegacji zgodnie z zasadami dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ),
- Operatorem ZTUOK będzie spółka międzygminna, a zrehabilitowanych składowisk poszczególne gminy.

Dla realizacji Wariantu II przewidziano niezbędne kroki:

- Krok 1 – Zawarcie przez Beneficjenta ze spółką umowy użyczenia gruntu na czas budowy ZTUOK, a z Gminami na czas prowadzenia rekultywacji składowisk odpadów,
- Krok 2 – Zawarcie umowy delegacji pomiędzy Beneficjentem, a gminami celem upoważnienia gmin do ponoszenia wydatków kwalifikowanych w ramach Projektu (dotyczy gmin, które poniosły już nakłady na rekultywację składowisk odpadów),
- Krok 3 - Zawarcie umowy wykonawczej pomiędzy spółką a Związkiem na świadczenie usług publicznych,
- Krok 4- Podjęcie przez Rady Gmin uczestniczących w Projekcie uchwał intencyjnych o powołaniu sp. z o.o. – Operatora infrastruktury zrealizowanej w ramach Projektu,
- Krok 5 – Powołanie spółki międzygminnej po podpisaniu umowy o dofinansowanie Projektu o równych udziałach (każdy udziałowiec - gmina wnosi wkład pieniężny w wysokości 50 tys. PLN),
- Krok 6 – Przeprowadzenie przez Beneficjenta postępowań o udzielenie zamówień publicznych
- Krok 7 – Budowa obiektów (ZTUOK) i wykonanie rekultywacji składowisk,
- Krok 8 – Rozwiązanie umów użyczenia, przekazanie przez Związek nakładów poniesionych na infrastrukturę w formie umowy cywilno-prawnej na rzecz ich prawnych właścicieli –Gmin,
- Krok 9 – Wniesienie aportem przez Miasto Konin do spółki międzygminnej gruntu wraz z obiektami ZTUOK i gruntu wraz z sortownią obecnie eksploatowaną przez zakład budżetowy – MZGOK w Koninie.

Rysunek 2. Schemat blokowy Wariantu II.

Źródło: opracowanie własne

5.1.3. Wariant III - Beneficjentem dotacji i Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie

Przyjęto podstawowe założenia:

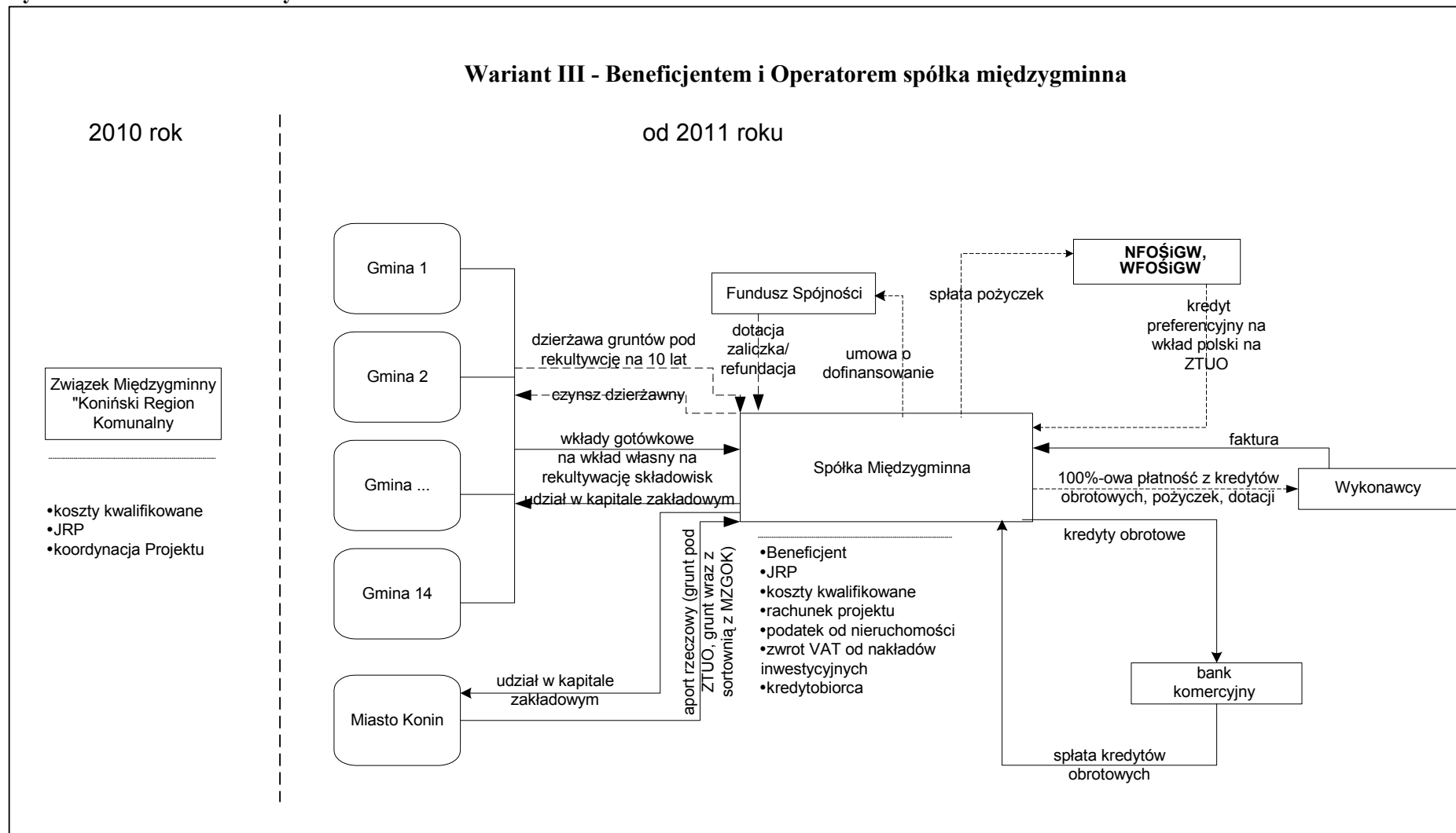
- Spółka międzygminna będzie Beneficjentem, tzn.: będzie dysponować gruntem Miasta Konin, który zostanie wniesiony aportem do Spółki (pod lokalizację ZTUOK), majątkiem po zreorganizowanym MZGOK w Koninie oraz gotówką, które 13 gmin będzie wносить do spółki na finansowanie wkładu polskiego na rekultywację składowisk odpadów,
- Spółka będzie inwestować na gruncie będącym jej własnością,
- Rekultywacja składowisk będzie prowadzona przez spółkę na gruntach dzierżawionych od poszczególnych gmin,
- Spółka będzie zobowiązana zachować trwałość projektu przez okres 5 lat od daty wskazanej w umowie o dofinansowanie,
- Własność ZTUOK – 100% w spółce, własność zrekultywowanych składowisk odpadów pozostanie w gminach,
- Wkład własny na rekultywację składowisk odpadów w ramach Projektu finansują gminy proporcjonalnie do wartości prowadzonych inwestycji na terenie gminy ze środków własnych – gminy wnoszą do spółki wkład gotówkowy zgodnie z harmonogramem realizacji rekultywacji, czyli w latach 2011-2014,
- JRP do końca 2010 roku będzie działać w strukturze Związku, natomiast od 2011 roku, czyli od momentu powołania spółki międzygminnej w strukturze spółki,
- Spółka obniża kwotę podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (otrzymuje zwrot podatku VAT), gdyż zarówno ZTUOK jak i zrekultywowane składowiska odpadów wykorzystuje bezpośrednio do czynności opodatkowanych
- Spółka zapewnia wkład własny na realizację ZTUOK – spółka zaciąga kredyt preferencyjny na budowę ZTUOK,
- Miasto Konin poręcza kredyt preferencyjny zaciągnięty przez spółkę oraz dodatkowo wnosi wkłady gotówkowe na utrzymanie płynności przez spółkę w latach 2011-2014.

Dla realizacji Wariantu III przewidziano niezbędne kroki:

- Krok 1 - Wycena przez rzeczoznawcę majątkowego gruntu, który Miasto Konin wniesie do spółki oraz majątku, który będzie wniesiony po zreorganizowanym MZGOK w Koninie (grunt wraz sortownią i infrastrukturą współtowarzyszącą bez składowiska odpadów),
- Krok 2 - Podjęcie uchwały przez Miasto Konin o reorganizacji MZGOK w Koninie i o powołaniu spółki z o.o.,
- Krok 3 – Podjęcie przez Gminy uchwał o przystąpieniu do spółki powołanej przez Miasto Konin poprzez podwyższenie kapitału zakładowego w postaci wkładów pieniężnych, które będą przeznaczone sfinansowanie rekultywacji składowisk,
- Krok 4 – Podjęcie przez gminy uchwał o odstąpieniu od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umów dzierżawy ze spółką na okres dłuższy niż 3 lata,
- Krok 5 – Zawarcie przez spółkę umów dzierżawy gruntów przeznaczonych na rekultywację składowisk z gminami na okres 10 lat od zakończenia budowy – czynsz dzierżawny będzie w wysokości kosztów amortyzacji zrekultywowanych składowisk odpadów,
- Krok 6 – Budowa obiektów (ZTUOK) i wykonanie rekultywacji składowisk,
- Krok 7 – Ewidencja środków trwałych przez spółkę i eksploatacja.

Rysunek 3. Schemat blokowy Wariantu III.

Źródło: opracowanie własne

5.1.4. Podsumowanie Wariantów rozważanych instytucjonalnych realizacji Projektu „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego”

Tabela 5.1 prezentuje krótkie podsumowane założeń dotyczących rozważanych wariantów instytucjonalnych realizacji Projektu „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego”.

Tabela 5.1. Założenia dotyczące wariantów instytucjonalnych.

Założenia	Wariant I	Wariant II	Wariant III
Beneficjent	Związek Międzygminny „Konińskie Region Komunalny”	Związek Międzygminny „Konińskie Region Komunalny”	Spółka Międzygminna powołana na bazie części Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie
Własność obiektów	Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie	Gminy-właściciele gruntów, na których będą realizowane obiekty	Spółka Międzygminna powołana na bazie części Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie
Operator	Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie	Spółka Międzygminna powołana na bazie wkładów pieniężnych gmin-członków Projektu (docelowo wyposażona w majątek – ZTUOK i sortownię)	Spółka Międzygminna powołana na bazie części Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie
Finansowanie wkładu własnego	Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie	Gminy proporcjonalnie do wartości prowadzonych inwestycji na terenie gminy	Spółka Międzygminna powołana na bazie części Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie, która na rekultywację otrzyma gotówkę od gmin w postaci wkładów pieniężnych, natomiast na budowę ZTUOK z kredytu preferencyjnego
Lokalizacja JRP	Związek Międzygminny „Koniński Region Komunalny”	Związek Międzygminny „Koniński Region Komunalny”	Od 2011 roku Spółka Międzygminna powołana na bazie części Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie
Pożyczkobiorca/kredytobiorca	Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie	Gminy	Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie
Wartość księgowa majątku po realizacji Projektu	Netto (zwrot VAT) w części obejmującej budowę ZTUOK	Brutto (z VAT)	Netto (zwrot VAT) od nakładów poniesionych zarówno na ZTUOK i rekultywację składowisk odpadów

Źródło: opracowanie własne

5.2. Analiza SWOT rozważanych rozwiązań instytucjonalnych

Niniejsza analiza została przeprowadzona z punktu widzenia systemu odpadowego obejmującego gminy Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny” oraz gmin dwóch pozostałych związków: „Kolski Region Komunalny” i Związek Gmin Regionu Słupeckiego, kosztów i korzyści wynikających dla niego z realizacji poszczególnych wariantów instytucjonalnych.

Tabela 5.2. Analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń zaproponowanych wariantów organizacyjnych.

Wariant instytucjonalny	Mocne strony	Słabe strony
Wariant I - Beneficjentem dotacji Związek Komunalny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie potencjału obecnie funkcjonującego w ramach Związku JRP Jasny i czytelny układ właścicielsko-operatorski obsługujący systemowo subregion koniński Wniesienie środków pieniężnych i aportu do spółki międzygminnej przez poszczególne gminy „scementuje” wspólne prowadzenie gospodarki odpadami i zmobilizuje do przekazywania odpadów do Zakładu Wykorzystanie przez Spółkę potencjału obecnego MZGOK w Koninie (potencjał kadrowy, majątkowy) Wartość majątku w kwotach netto –odliczanie przez Operatora podatku od towarów i usług (VAT) – relatywnie niższe ceny dla mieszkańców ze względu na niższe koszty Operatora (amortyzacja i podatek od nieruchomości od wartości netto) 	<ul style="list-style-type: none"> Powołanie spółki międzygminnej wymaga szybkiej decyzji wielu stron i wyceny wnoszonych nieruchomości – ryzyko niedotrzymania wymaganych ram czasowych Dwukrotny wzrost cen za unieszkodliwianie odpadów: pierwszy w momencie powołania spółki z o.o. na bazie części majątku MZGOK w Koninie, który obecnie nie ujmuje kosztów amortyzacji obecnego majątku, drugi po oddaniu do eksploatacji ZTUOK
Wariant II - Beneficjentem dotacji Związek Komunalny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie wkładów pieniężnych udziałowców - gmin	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie potencjału obecnie funkcjonującego w ramach Związku JRP Niskie ryzyko niewydolności budżetów gmin w związku z koniecznością zapewnienia wkładu własnego na realizację Projektu (łatwy dostęp do kredytów/pożyczek preferencyjnych) Jasny i czytelny układ właścicielsko-operatorski obsługujący systemowo subregion koniński Wniesienie środków pieniężnych i aportu do spółki międzygminnej przez poszczególne gminy „cementuje” 	<ul style="list-style-type: none"> Wartość majątku w kwotach brutto – brak możliwości odliczania przez Beneficjenta podatku od towarów i usług (VAT) – amortyzacja, podatek od nieruchomości od wartości brutto Konieczność utrzymania przez gminy-założycieli spółki w okresie 2012-2014, która nie będzie przynosić dochodów – Operator na papierze

	<p>wspólne prowadzenie gospodarki odpadami i zmobilizuje do przekazywania odpadów do Zakładu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odroczone wzrost cen za unieszkodliwianie odpadów do momentu reorganizacji MZGOK w Koninie i wniesienia aportem ZTUOK zrealizowanej z dotacji FS 	
<p>Wariant III - Beneficjentem dotacji i Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie potencjału obecnie funkcjonującego w ramach Związku JRP, które zostanie przeniesione do spółki w momencie jej rejestracji, • Wykorzystanie przez Spółkę potencjału obecnego MZGOK w Koninie (potencjał kadrowy, majątkowy) • Wartość majątku w kwotach netto –odliczanie przez Beneficjenta podatku od towarów i usług (VAT) – relatywnie niższe ceny dla mieszkańców ze względu na niższe koszty Operatora (amortyzacja i podatek od nieruchomości od wartości netto) • 100% finansowania wkładu polskiego będzie bezpośrednio pochodzić ze środków pieniężnych spółki międzygminnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie spółki międzygminnej wymaga szybkiej decyzji wielu stron i wyceny wnoszonych nieruchomości – ryzyko niedotrzymania wymaganych ram czasowych • Dwukrotny wzrost cen za unieszkodliwianie odpadów: pierwszy w momencie powołania spółki z o.o. na bazie części MZGOK w Koninie, który obecnie nie ujmuje kosztów amortyzacji obecnego majątku, drugi po oddaniu do eksploatacji ZTUOK
Wariant instytucjonalny	Szanse	Zagrożenia
<p>Wariant I - Beneficjentem dotacji Związek Komunalny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Niskie ryzyko nie zapewnienia wystarczającej ilości odpadów do Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie 	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwy VAT od aportu – w zależności od interpretacji Urzędu Skarbowego • Ryzyko uzyskiwania przychodu przez Spółkę, jeżeli Urzędy Skarbowe uznają, że środki uzyskiwane przez Związek, jako dotacje nie będą także dotacjami na rzecz Spółki tzn.: spółka nie będzie podlegać zwolnieniu przedmiotowemu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt. 23 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (konieczność zapłaty przez spółkę podatku dochodowego od dotacji)
<p>Wariant II - Beneficjentem dotacji Związek Komunalny „Koniński Region Komunalny”, a Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie wkładów pieniężnych udziałowców - gmin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Etapowanie we wdrożeniu docelowego wariantu instytucjonalnego pozwoli obniżyć ryzyko ponoszenia przez Miasto Konin wysokich kosztów powołania spółki (wycena aportu) przed rozpoczęciem realizacji Projektu • Niskie ryzyko nie zapewnienia wystarczającej ilości odpadów do Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko niezrealizowania w przyszłości modelu docelowego ze względów politycznych polegającego na wyposażeniu spółki międzygminnej powołanej na bazie wkładów pieniężnych udziałowców - gmin w ZTUOK) i majątek po zreorganizowanym MZGOK w Koninie (wydzielenie sortowni, która zostanie wniesiona aportem do spółki międzygminnej) • Ryzyko nie zachowania przez Związek trwałości Projektu, ze względu na brak bezpośredniego wpływu na spółkę międzygminną, która będzie właścicielem infrastruktury wybudowanej w ramach

		Projektu
Wariant III - Beneficjentem dotacji i Operatorem Spółka Międzygminna powołana na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie	<ul style="list-style-type: none"> Niskie ryzyko nie zapewnienia wystarczającej ilości odpadów do Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie 	<ul style="list-style-type: none"> Możliwy VAT od aportu – w zależności od interpretacji Urzędu Skarbowego Ryzyko uzyskania niższego dofinansowania, gdyż spółka zobowiązana będzie obliczyć wartość przysługującą jej łącznej rekompensaty zgodnie z dokumentem „Wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w ramach zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w gospodarce odpadami” – wysokość rekompensaty będzie Powołanie spółki międzygminnej przed złożeniem wniosku o dofinansowanie wymaga szybkiej decyzji wielu stron i wyceny wnoszonych gruntów/nieruchomości – ryzyko niedotrzymania wymaganych ram czasowych Konieczność przeniesienia JRP ze struktur Związku do spółki może wywołać negatywne nastroje we władzach gmin Ryzyko zerwania przez gminy umowy dzierżawy na eksploatację zrekultywowanych składowisk odpadów przed upływem 10 lat od zakończenia budowy będzie skutkować koniecznością zwrotu VAT przez spółkę do Urzędu Skarbowego

Źródło: Opracowanie własne

5.3. Ocena i rekomendacja rozważanych rozwiązań

Należy podkreślić, że w przypadku tak dużego Projektu pod względem geograficznym, najważniejszym kryterium wyboru wariantu instytucjonalnego było zapewnienie wymaganej ilości odpadów do Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie od gmin-uczestników Projektu oraz zagwarantowanie przez Beneficjenta trwałości Projektu, ale również maksymalne obniżenie kosztów realizacji Projektu. Z opisanych w punkcie 5.2. wariantów instytucjonalnych jedynie wariant III zapewnia spełnienie tych 3 kryteriów, gdyż powołanie jednego międzygminnego Operatora, który będzie spajał gminy kapitałowo pozwoli wzmocnić wzajemne relacje pomiędzy gminami.

Wariantem będącym diametralnym przeciwieństwem Wariantu I i II pod względem organizacyjnym i instytucjonalnym był **Wariant III**. Realizacja Wariantu III bazowała na zmianie Beneficjenta ze Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny” na Spółkę Międzygminną. W tym wariantcie rolą Związku była obsługa Projektu do końca 2010 roku poprzez JRP. Podstawowym mankamentem tego rozwiązania była konieczność powołania spółki i wyposażenie jej w majątek po zreorganizowanym MZGOK i grunt pod lokalizację ZTUOK przez Miasto Konin jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, co było trudne ze względów politycznych (wybory samorządowe). Najważniejszą zaletą tego Wariantu była funkcja kosztowa, dzięki prawnej możliwości odliczania przez Beneficjenta podatku od towarów i usług (VAT) – zwrot dzięki wykorzystaniu towarów i usług do czynności opodatkowanych (unieszkodliwianie odpadów w przypadku ZTUOK i dzierżawie w przypadku zrekultywowanych składowisk odpadów). Należy podkreślić, że realizacja Wariantu III mogłaby przynieść wymierne korzyści w długim okresie czasu, tzn.: wartość amortyzacji i podatku od nieruchomości będzie liczona od wartości netto środków trwałych. Z drugiej jednak strony należy się liczyć z faktem, że Spółka Międzygminna jako Beneficjent może otrzymać niższe dofinansowanie z Funduszu Spójności, biorąc pod uwagę zasady liczenia rekompensaty.

Z kolei **Wariant I** zakłada, że Beneficjent (Związek) na podstawie zawartej ze spółką międzygminną umowy delegacji sceduje na nią finansowanie wkładu polskiego na realizację ZTUOK, a w zamian przeleje kwotę dotacji na subkonto spółki, tak aby wobec Wykonawców ona była płatnikiem faktur. Taka konstrukcja pozwoli Spółce, jako 100%-owemu właścicielowi ZTUOK zrealizowanej w ramach Projektu otrzymać zwrot podatku od towarów i usług (VAT) od nakładów inwestycyjnych. Jednak Wariant I niesie ryzyko uzyskania przychodu przez Spółkę, jeżeli Urząd Skarbowy uzna, że środki uzyskiwane przez Związek, jako dotacja nie będą także dotacją na rzecz Spółki tzn.: spółka nie będzie podlegać zwolnieniu przedmiotowemu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt. 23 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (konieczność zapłaty przez spółkę podatku dochodowego od dotacji). Trudnością organizacyjną realizacji Wariantu I jest konieczność likwidacji MZGOK w Koninie celem powołania spółki z o.o. i przystąpienie pozostałych gmin do niej (wkłady pieniężne) niezwłocznie po podpisaniu umowy o dofinansowanie.

Wariant II był Wariantem pośrednim pomiędzy Wariantem I a Wariantem III, chociaż podstawową różnicą był fakt, że Beneficjent nie będzie miał prawnej możliwości odliczania podatku od towarów i usług (VAT) od nakładów inwestycyjnych., tak więc środki trwałe będą księgowane w wartościach brutto i również w wartościach brutto będą wniesione przez Miasto Konin do spółki międzygminnej, co w przypadku konieczności zapłacenia przez Miasto Konin podatku VAT od wnoszonych wkładów niepieniężnych zwiększy koszty przystąpienia do spółki¹. Niewątpliwą zaletą dla mieszkańców obszaru objętego Projektem byłoby odroczenie momentu wzrostu cen za unieszkodliwianie odpadów do czasu reorganizacji MZGOK w Koninie (wydzielenie sortowni, która zostanie wniesiona wraz z gruntem do spółki) i wniesienia aportem ZTUOK zrealizowanej z dotacji FS. Ponadto etapowanie funkcjonowania spółki międzygminnej pozwoli rozłożyć koszty jej zawiązania w czasie (I faza –

¹ Jednak jeśli US przychyli się do stanowiska, że aporty są opodatkowane podatkiem od towarów i usług Związek będzie mógł dokonać korekty podatku VAT „in plus” i otrzymać zwrot w części, w której środki trwałe zostały wykorzystane do czynności opodatkowanej

każda z gmin wnosi tylko 50 tys. PLN, dopiero w II fazie następuje wycena aportu przez Miasto Konin i konieczność ewentualnego poniesienia kosztów VAT od wkładów niepieniężnych).

W lipcu 2010r. Związek Międzygminny „Koniński Region Komunalny” zawarł z gminami umowy użyczenia gruntów, na których będą prowadzone rekultywacje składowisk odpadów,

Instytucjonalny wybór rozwiązania możliwy był po wyborach samorządowych 2010 roku.

W styczniu 2011 roku projekt omawiany był na spotkaniu przedstawicieli gmin oraz Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny”. Uczestnicy spotkania potwierdzili gotowość do realizacji wspólnego przedsięwzięcia według następującego harmonogramu:

Krok 1: zawiązanie spółki z o.o. Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie ze 100 % udziałem Miasta Konina powstałej z przekształcenia zakładu budżetowego MZGOK.

Krok 2: Włączenie Jednostki Realizującej Projekt w strukturę spółki z o.o. i przejęcie przez nią zadań i zobowiązań wynikających z realizacji Projektu.

Krok 3: Zaproszenie do objęcia udziałów w spółce samorządów gmin subregionu konińskiego obejmującego powiaty: koniński, kolski, słupecki i turecki

Do dnia 22 maja 2012 roku wykonano następujące czynności:

1. 30 marzec 2011r. – podjęcie przez Radę Miasta Konina uchwały nr 74 w sprawie przekształcenia zakładu budżetowego Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie ul. Sułańska 13 w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi spółka z o.o. z siedzibą w Koninie, ul. Sułańska 13",
2. 04 kwiecień 2011r. – opracowany został operat szacunkowy nieruchomości gruntowej zabudowanej oraz niezabudowanej położonej w Koninie przy ul. Sułańskiej, który stanowił wkład pieniężny do spółki,
3. 04 kwiecień 2011r. – wycena Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koninie celem określenia wartości rynkowej składników majątkowych przewidzianych do wniesienia aportem do spółki,
4. 06 kwietnia 2011r. – Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z o.o. w Koninie został powołany do życia Aktem Notarialnym z dnia 06.04.2011 roku /Repertorium A nr 3586/2011/. Akt notarialny dotyczył przekształcenia zakładu budżetowego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością ze 100% udziałem Miasta Konina. Kapitał założycielski o wartości 39 953 000 powstał w wyniku wniesienia aportem rzeczowych aktywów trwałych Miasta Konina(sporządzonym 05 kwietnia 2011 r.). Kapitał podzielono na 39 953 równych i niepodzielne udziałów o wartości nominalnej 1 000 PLN za każdy udział.
5. 27 maja 2011r. – podpisana została przez spółkę umowa o dofinansowanie nr POIS.02.01.00-00-009/10-00 Projektu nr POIS.02.01.00-00-009/10 „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego”,
6. 29 czerwca 2011 – uchwałą nr 3/06/2011 Nadzwyczajne Zgromadzenie wspólników MZGOK spółka z o.o. podwyższyło kapitał zakładowy o 132 000 zł tj do kwoty 40 085 000 zł poprzez ustanowienie nowych, równych i niepodzielnych 132 udziałów przyznanych przystępującym do spółki nowym wspólnikom.
7. 22 lipca 2011 uchwałą nr 2/07/2011 Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników MZGOK sp. z o.o. po raz kolejny podwyższyło kapitał zakładowy spółki o 10 000 zł, ustanawiając 10 nowych równych i niepodzielnych udziałów, które zostały przyznane przystępującym do spółki nowym wspólnikom. Kapitał Zakładowy Spółki **na dzień 01 września 2011 r.** wynosił 40 095 000 zł. Udziałowcami Spółki są **33 miasta i gminy**: Miasto Konin (39 953 udziały), Miasto Koło(5), Miasto Słupca(1), gminy: Zagórow(10), Grzegorzew (5), Grodziec(5), Słupca (1), Krzymów (5), Babiak (5), Brudzew(5), Golina (5), Dąbie(5), Kazimierz Biskupi

- (5), Koło (5), Kościelec (5), Kramsk (5), Łądek (1), Olszówka(5), Orchowo(5), Ostrowite(2), Powidz(1), Rychwał(5), Rzgów(5), Skulsk(5), Stare Miasto(5), Strzałkowo(1), Ślesin(5), Wilczyn(5), Władysławów(5), Turek(5), Wierzbinek(5), Kłodawa(5), Osiek Mały(5).
8. 29 grudzień 2011r. – podpisanie umowy wykonawczej z gminami na świadczenie usług w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i nadzoru zrekultywowanych składowisk odpadów,
  9. 18 październik 2011r. – podjęcie przez Radę Miejskiej Sompolno Uchwały nr X/75/2011 w sprawie przystąpienia Gminy Sompolno jako współnika do spółki prawa handlowego pn.: Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółki z o.o. w Koninie,
  10. 24 stycznia 2012r. - podjęcie przez Radę Gminy Przykona Uchwały nr 0007.111.2012 w sprawie przystąpienia Gminy Przykona jako współnika do spółki prawa handlowego pn.: Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółki z o.o. w Koninie.

Działania do realizacji w 2012 roku:

1. Koniec czerwca 2012r. - przystąpienie do MZGOK Sp. z o.o. Gminy Sompolno i Przykona,
2. Połowa lipca 2012r. – podpisanie przez Gminę Sompolno i Przykona z Miejskim Zakładem Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie,

Po przystąpieniu do MZGOK Sp. z o.o. w Koninie Gminy Sompolno i Przykona spółka będzie liczyć **35 udziałowców**.

W przyszłości do systemu objętego Projektem „Uporządkowanie Gospodarki Odpadami na Terenie Subregionu Konińskiego” dołączy jeszcze 1 gmina: Kleczew, **tak więc łącznie będzie 36 gmin obsługiwanych przez Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie.**

W tabeli poniżej przedstawiono udział gmin w finansowaniu nakładów inwestycyjnych Projektu:

Tabela 5.3. Płatności z tytułu refakturowania z poszczególnych gmin - finansowanie części poza Funduszem Spójności kontraktu K-5

Finansowanie z poszczególnych gmin - REKULTYWACJA	
gmina Rychwał msc. Wola Rychwalska	333 492
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	155 304
gmina Brudzew msc. Smolina	169 482
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	78 926
gmina Osiek Mały msc. Maciejewo	576 617
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	268 525
gmina Wierzbinek msc. Zielonka	331 979
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	154 599
gmina Władysławów msc. Stawki	452 965
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	210 941
gmina Władysławów msc. Rusocice	402 599
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	187 486
gmina Grodziec msc. Biała	329 061
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	153 240
gmina Kramsk msc. Podgór	277 944
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	129 436
gmina Rzgów msc. Rzgów	140 403
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	65 384
gmina Skulsk msc. Mielnica Duża	708 607
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	329 991
gmina Grzegorzew msc. Grzegorzew	356 942
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	166 224
gmina Orchowo msc. Skubarczewo	535 473
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	249 365
gmina Turek msc. Cisew	291 288
finansowanie inwestycji z budżetu gmin	135 650
RAZEM - podsumowanie finansowania z gmin	2 285 073
RAZEM - inwestycje gminne	4 906 853

Źródło: Opracowanie własne